

IMANI EN DE GROENE REVOLUTIE

één

Imani liep met een gieter in haar hand door haar zonovergoten kamer. Ze was bijna klaar met planten water geven. Haar bed stond verstopt tussen grote en kleine planten, haar bureautje bijna volledig in beslag genomen door kiemplantjes en vaasjes met gedroogde bloemen. Mama noemde haar kamer altijd *de kleine Amazone*. Dat was blijkbaar een grote jungle die vroeger had bestaan, nog voor de Grote Overstromingen en de Vijfjarige Hittegolf heel de wereld permanent hadden veranderd.

Imani goot het laatste beetje water bij de pannenkoekenplant. Ze hoorde de stem van haar mama in de gang: ‘Imani! Ontbijt!’

Ze zette de gieter neer, wuifde een kusje naar de plantjes en liep de trap af.

In de kleine maar gezellige keuken roerde mama in een grote pot havermout.

Imani gaf haar een kus op de wang en ging zitten aan het tafeltje dat in de hoek van het keukentje was gepropt, met net genoeg plek voor drie mensen. ‘Goeiemorgen mams. Mag ik het kalenderbriefje scheuren?’

‘Doe maar zoetje’, zei mama.

Aan de muur, naast het raam, hing een scheurkalender. Imani scheurde het briefje af en las voor: ‘22 april 2071.

Oh nee, dit weer. “De officiële start van het droogseizoen. Vergeet geen zonnebrand op te doen! Een hoed op je snoet, een sandaal aan je voet, zo ga je toch een frisse dag tegemoet.’

‘Daar mogen ze toch wat langer aan sleutelen hoor, aan die teksten’, zei mama.

‘Dat is elk jaar hetzelfde. Ik zou willen teruggaan naar de vier seizoenen alleen al om dat verrekte rijmpje niet meer te moeten lezen.’

‘Tola! Ontbijt!’ riep mama. ‘Die jongen, altijd met zijn hoofd in de wolken.’

‘Mama?’ zei Imani.

‘Ja?’

‘Heb je er nog over nagedacht om een Handy voor mij te kopen? Ik ben nu al 14.’

Haar mama zuchtte diep. ‘Voor de zoveelste keer. Hier komen geen Handy’s in huis. Je weet dat we Eleki zijn.’ Ze zette een kommetje havermout op tafel en deed er een handjevol bosbessen op.

Imani keek teleurgesteld naar het kommetje. Ze deed honing op de havermout in de vorm van een hartje. Ze had zich al zo vaak voorgesteld hoe haar leven zou zijn mét.

De Handy zag eruit als een smartphone, met een touchscreen, klein genoeg om in je broekzak te steken. Het was een digitale vriend die je altijd bij je had, en die jou door en door kende, gedreven door artificiële intelligentie.

Imani wilde ook eten bestellen met haar stem, haar huiswerk laten nakijken (of laten maken, maar dat mocht eigenlijk niet), gedetailleerd advies krijgen over elke levensvraag die ze had: hoe je zelfvertrouwen krijgt, hoe je een bepaalde plant moet verzorgen. Als je de Handy robotassistent had

kon je je kleerkast laten uitmesten, want de Handy wist wat je veel droeg en wat niet. Diezelfde assistent kon je helpen met werk in de tuin, de afwas, de was en het schoonmaken van het huis.

Iedereen in de klas had er eentje. Behalve zij.

Mama gaf Imani een knuffelkneepje, maar zei toen: ‘Geen Handy’s in dit huis. Dat weet je. Wie zit er achter artificiële intelligentie?’

Imani roerde met haar lepel in het kommetje. Dit lesje weer. ‘Onze wereldleiders.’

‘En wat doen onze wereldleiders?’ vroeg mama.

‘De informatie van jouw Handy gebruiken om nog meer macht te krijgen en je leven te bepalen, bla bla bla’, zei ze verveeld. ‘Ik heb toch niets te verbergen’, mompelde ze er nog achter.

‘Wat zeg je?’ zei mama.

‘Niets, lieve mama.’ Ze dwong zichzelf te glimlachen. Ze keek in mama’s ogen, en probeerde zonder woorden te smeken om gewoon een Handy te mogen hebben. Kon mama haar gedachten maar lezen.

Mama keek verveeld terug. Het zag er niet naar uit dat ze zou toegeven. Ze repte zich de trap op om Tola wakker te maken.

Imani bleef alleen achter in het keukentje. Als ze nu gewoon een Handy had, dan had ze haar spreekbeurt voor straks niet helemaal zelf hoeven voor te bereiden. Al die informatie opzoeken op internet en dan zelf zinnen maken, dat was tijdverspilling. De Handy wist alles over spreken voor publiek, én kon een tekst voor haar maken. Dan had ze die gewoon vanbuiten kunnen leren. Dan had ze kunnen vragen om al eens te luisteren, en haar tips te geven na

afloop. Dan was ze misschien minder zenuwachtig geweest. Imani haatte het om te spreken met andere mensen, laat staan een speech te geven voor de klas, voor een hele groep. Behalve tegen haar mama, broertje en haar beste vriendin Yuna, wilde ze eigenlijk liever niets zeggen, tegen niemand.

Mama, Tola en Imani waren deel van een groep die zich tegen de moderne ontwikkelingen van technologie hadden gekeerd: de Eleki. Ze gebruikten geen artificiële intelligentie. Ze gebruikten niets van Handy, het grootste digitale merk ter wereld dat ook officieel verkozen was tot wereldleider.

Het was de meest vreedzame machtsgreep ooit, had mama verteld. Het begon met enkele filmpjes op sociale media: 'Het is tijd dat iemand zich ontfemt over het milieu! Ben je jouw politici beu? Stem vanaf nu ook op jouw beste vriend. Kies Handy in 2044!' Handy zette in op ecologie en veiligheid: ze beloofden een toekomst met schone lucht, lagere temperaturen en minder geweld. Het was een schot in de roos.

Maar niet iedereen vertrouwde de nieuwe wereldleider zomaar. De Eleki gebruikten enkel oude technologie, van rond het jaar 2010. De enige draagbare technologie die ze doorgaans hadden, was een armbandje waarmee je kon bellen en berichten sturen. Ze gebruikten het internet, maar deden dat enkel op niet-Handy-apparaten, waar je niet gevolgd werd en je identiteit beschermd bleef. De groep was niet klein, ongeveer 10 procent van alle mensen in de wereld.

Van jongs af aan was het Imani ingepeperd dat ze niet moest vertrouwen op artificiële intelligentie, maar voor zichzelf moest denken. Stiekem vond ze dat flauwekul. Wat

kan het voor kwaad dat je hulp krijgt van je Handy om je leven gemakkelijker te maken? Ze zag het elke dag bij haar beste vriendin Yuna. Zij en haar ouders waren wel *Tech-believers*. Hun huis was zoveel cooler dan dat van hen! Ze werkten voor Handy dus ze hadden alle nieuwste snufjes.

De haveremout was op. ‘Mam! Ik ga!’ riep Imani. Ze griste haar rugzak, die ze de dag ervoor al in de gang had klaar-gezet, van de grond en deed de voordeur open. Een haardroger blies in haar gezicht. ‘Oh, nee’, pufte ze. Het was zo’n dorre dag, waarop de temperatuur boven de 35 graden steeg. Het maakte haar hersenen traag. Ze dacht aan het belachelijke rijmpje van de scheurkalender.

Ze was nog geen twee stappen van het trapje toen ze besepte dat ze haar drinkfles vergeten was. Ze haastte zich terug naar binnen, pakte die uit de koelkast, en stond in een mum van tijd weer buiten, waarop er prompt snot uit haar neus begon te lekken door de hitte. Kak, ze had geen zakdoekje bij zich. Stomme hittegolf. Terug naar binnen, zakdoekje uit de tissuedoos, terug naar buiten. Ze was in ieder geval wel blij met haar outfitkeuze vandaag: een geel t-shirt en haar favoriete geruite rokje. Cute.

‘Imani, je zou je broertje meenemen’, riep mama vanuit de gang.

Stik, zonder die snotactie was ze nu al weggeweest. Imani vroeg zich af of ze kon doen alsof ze het niet gehoord had. Ze zuchtte. Met tegenzin deed ze de voordeur weer open en stak ze haar hoofd naar binnen. ‘Oké mams, snel want ik moet doooooor!’

Mama kwam bezweet de hoek om, een tegenstribbelend klein broertje aan de ene hand, zijn boekentasje in de ander. ‘Zeg zeg zeg, we hebben dit gisteren besproken, je hoeft er

niet onbeleefd over te doen. En je hebt nog tijd genoeg. Tola, doe je boekentas op je rug.’ Mama duwde haar kleine broertje in haar handen. ‘Ik zal nog eens je haar uitkammen, hoor.’

‘Oké, sorry mams.’ Imani streelde met haar hand over haar glanzende afro. ‘Dankjewel.’

‘Fijne schooldag, liefjes. Imani, ik zal na mijn werk straks Tola ophalen want mijn college in de namiddag gaat niet door. De studenten hebben een infosessie van een andere prof. Dus je kunt alleen naar huis komen.’

‘Oké mams, goed lesgeven.’ Imani maakte aanstalten om te vertrekken. Ze nam Tola’s handje vast.

Mama wuifde. ‘De morgenstond heeft goud in de mond! Je bent een bloemetje. Jij ook Tola, mijn beertje! Genoeg drinken, hè. Vanavond eten we chixburgers.’

Imani en Tola wuifden naar mama, die de voordeur glimlachend dichtdeed.

Imani en Tola wandelden door hun straat. Lang buiten blijven met dit weer was geen goed idee, ze moesten doorstappen. Nu al verscheen er een dunne laag zweet op de plek waar hun handen elkaar vasthielden.

Braaidorp was een rustige plek om te wonen. Het gigadorp bood een thuis aan anderhalf miljoen mensen, maar toch voelde het niet zo. Tussen de lage gebouwen was er altijd wel iets van natuur te zien, en de honderden wijken vormden minigemeenschappen op zich, met eigen scholen en voorzieningen op wandelafstand voor elke burger. Handy noemde het een vijftienminutendorp: voor elke inwoner waren alle dagelijkse voorzieningen te voet bereikbaar binnen vijftien minuten. Het was een groot succes.

‘Ongerepte natuur op een steenworp, dat is Braaidorp’ was de verkozen slogan enkele jaren geleden. Persoonlijk had Imani liever ‘*Saaidorp for life*’ gehad, maar bij haar weten had niemand gestemd op het voorstel dat zij en Yuna hadden ingediend.

Het asfalt voelde extra heet aan vandaag, en zelfs de hoogste en meest buigbare palmbomen in de straat, die al bewogen als je ertegen blies, stonden stokstijf stil. Imani hoorde de voetjes van haar kleine broer tussen het ritme van haar eigen grotere voetstappen. Elke stap die ze zette werd in tweeën gedeeld door het ploffende geluid van zijn rubberen sneakertjes op de stenen ondergrond.

Twee tikjes op haar schouder. ‘Zuuuuuus?’

‘Broerie, je hoeft me niet op mijn schouder te tikken, ik ben de enige persoon hier.’

‘Gisteren was ik een tekening aan het maken van de Neozee en ons strand en toen pikte Joshua mijn blauw wascokrijtje en ik zei dat dat niet mag en toen ging ik de juf halen en moest hij het teruggeven en waarom is het altijd zo warm?’

Tola was een vrager: zijn missie in het leven leek om iedereen in zijn omgeving gek te maken met de raarste vragen. Hoogst irritant vond Imani dat. Vaak waren het dingen waar geen antwoord op te verzinnen was, zoals ‘Wat is tijd?’ en ‘Waarom zijn wij geboren?’

Imani kon het niet laten: ‘Het is warm omdat jij te veel scheten laat en nu moet iedereen in jouw smerige poeplucht leven.’ Ze lachte hard om haar eigen grapje.

Tola gaf geen kik, hij keek zijn grote zus ernstig aan en wachtte geduldig tot ze klaar was.

‘O, dat doet goed’, zuchtte Imani terwijl ze een traantje

wegpinkte uit haar ooghoek. ‘Jij wil weten waarom je een ei kunt bakken op de straatstenen?’

‘Alsjeblieftjadankjewel.’

‘Oké, luister goed. Vroeger waren er vier seizoenen: de lente, de zomer, de herfst en de winter. De winter was het koudst, de zomer het warmst, en de andere twee lagen daartussen.’

‘Hoe koud dan? 15 graden?’

‘Nee, broerie, nog kouder. Het werd op de koudste dagen wel min 5!’

‘Je kunt in min gaan? Dat is niet waar! Je liegt!’ Tola trok boos zijn hand los van de hare.

‘Wel waar, klein patatje.’

‘Ik ben geen klein patatje!’

‘Sorry, groot schorremorrie dan.’ Imani aaide haar broertje over zijn hoofd. Hij legde zijn hand weer in die van haar. ‘Het werd zo koud dat de regen bevroor, hard werd, en er minuscule witte ijsbolletjes uit de lucht vielen die alles bedekten, als slagroom op een ijsje. De temperatuur zakte zo erg dat mensen met speciale schoenen konden glijden op versteende meren. Het leek alsof ze vlogen.’ Tola’s ogen werden groter. ‘En in de zomer was het gewoon lekker warm. Het was niet gevaarlijk om buiten op de grond te gaan liggen. Regentijd bestond hier niet, enkel in het midden van de wereld, het stuk dat het dichtst bij de zon lag.’

‘Ik vind regentijd niet leuk’, zei Tola.

‘Ik ook niet’, zei Imani. ‘Maar de plantjes wel, denk ik.’ Ze voelde de zon in haar nek branden. Ze was vergeten zich daar in te smeren, bedacht ze. Dat zou ze straks nog even moeten doen.

De windstilte zorgde voor een bizarre sfeer in de lege

straat. Normaal liepen er meer mensen buiten op dit uur, maar vandaag waren Imani en Tola de enige twee.

Aan het einde van de straat was een uitzicht dat hen allebei stil deed staan: een veld wilde orchideeën stond in bloei. Een mix van fuchsia, gele, oranje, gouden, paarse en witte bloemen staken hun kopjes boven het hoge gras uit. Het bloementapijt was indrukwekkend, mooi en eng tegelijk. Een geur van kokos en vanille vulde de lucht.

‘Stonden hier altijd al orchideeën? Dat is mij nog nooit opgevallen’, zei Imani.

‘Ze ruiken naar ijsjes’, zei Tola. ‘Waarom?’

‘Dat weet ik niet.’

Samen staarden ze naar het veld.

Imani voelde hitte verzamelen onder haar voetzolen. ‘Kom, we gaan.’ Ze trok Tola mee. ‘Waar hadden we het ook alweer over?’

‘Dat de vier zoenen er niet meer zijn.’

‘De vier séizoenen, bedoel je. Omdat er te weinig bomen en planten zijn. Die houden de temperatuur laag. En wij mensen hebben er te veel omgekapt en doodgemaakt. Dus nu is de temperatuur hoog.’ Imani had geen zin om het helemaal uit te leggen. Ze had niet gelogen, maar had de volledige waarheid – over de smeltende ijskappen en de stijgende zeespiegel, over de broeikasgassen, over het gat in de ozonlaag – achterwege gelaten. Dat zou hij zelf wel leren, op school.

‘Maar daar staan toch veel bloemetjes?’ Tola wees naar het veld achter hen.

‘Dat zijn orchideeën. De enige bloemen die in aantal vermeerderd zijn over de laatste honderd jaar. Die overleven overal, zie je. Er zijn veel soorten van.’

‘Ik vind het jammer dat er te weinig bomen en planten zijn.’

‘Ja, ik ook, broerie. We zijn bijna bij Yuna.’ Met de onderkant van haar T-shirt veegde Imani het zweet van Tola’s hoofd, en deed vervolgens hetzelfde bij zichzelf.

twee

‘We moeten daar echt naartoe!’ fluisterde Yuna iets te luid in de stille klas. Stil zijn was niet haar sterkste kant. Aan haar eigen bank blijven ook niet. Ze kroop van enthousiasme bijna bij Imani op schoot.

‘Sst!’ smeekte Imani. ‘Straks krijgen we straf.’ Ze bleef gefixeerd kijken naar het digibord vooraan in de klas en wuifde Yuna weg met haar rechterhand. De les ging over de Tech Wars, en ze wilde echt opletten. De fluistermomentjes met Yuna voelden altijd dubbel: babbelen met haar beste vriendin was het leukste wat er was, maar het gaf haar ook stress. Imani hield er niet van op te vallen, en zou het liefst verdwijnen in de klas. Het was al erg genoeg dat ze zo meteen verplicht in de belangstelling moest staan. Ze wilde niet voor die tijd al opgemerkt worden.

Yuna duwde haar Handy in Imani’s gezicht. ‘We moeten gaan kijken naar wachtpost Delta! Komaan Ims, ben jij ook niet benieuwd waarom we daar niet heen mogen?’

Yuna was twee dingen: avontuurlijk en bezeten van games.

De grenzen van Braaidorp werden bewaakt door wachttorens met een artificiële intelligentie erin, verbonden met de Handy-servers. De AI moest buitenstaanders tegenhouden. Wachtpost Delta had een beruchte status in de